

RR-0268

Third Year B. A. Examination
March / April – 2009
Political Science : Paper - XI - B
(Theory & Practice of Democracy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :
(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="T. Y. B. A."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Political Science - Paper - XI - B"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="8"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>
	<input type="text" value="Student's Signature"/>

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો :

(૧) પરોક્ષ લોકશાહી કોને કહે છે ?

(૨) લોકશાહીની સફળતા માટે ન્યાયી ચૂંટણીઓનું શું મહત્ત્વ છે ?

(૩) રાજકીય પક્ષના બે ફાયદા જણાવો.

(૪) કાયદાનું શાસન એટલે શું ?

(૫) લોકશાહી માટે આર્થિક સમાનતાનું શું મહત્ત્વ છે ?

(૬) બહુમતી કેટલીકવાર છેતરામણી હોય છે. કેવી રીતે ?

(૭) લોકમત એટલે શું ?

૨ પ્રત્યક્ષ લોકશાહીનો અર્થ આપી સ્વિટ્ઝર્લેન્ડની પ્રત્યક્ષ લોકશાહીની રીતિઓ સમજાવો.

અથવા

૨ 'લોકભાગીદારી' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૩ પ્રમુખ પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો.

અથવા

૩ 'દ્વિપક્ષપદ્ધતિ' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૪ લોકમતનો અર્થ આપી તેના ઘડતરના પરીબળો સમજાવો.

અથવા

૪ 'કાયદાનુ શાસન' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) ભારતની લોકશાહી સામેની સમસ્યાઓ

(બ) ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા માટેની જોગવાઈઓ

(ક) મૂળભૂત ફરજો

(ડ) પક્ષવિહીન લોકશાહી.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the Instruction No. 1 of Page no. 1.

(2) Question no. 1 is **compulsory**.

(3) All questions are **equal** marks.

1 Answer the following questions in short :

(1) Which is called indirect democracy ?

(2) What is the importance of fair elections for democracy ?

(3) Give to benefits of political party.

(4) What is rule of law ?

(5) What is the importance of economical equality for democracy ?

(6) Some time majority is deceitful. How ?

(7) What is public opinion ?

2 Give the meaning of direct democracy and explain the conveyances of direct democracy of Switzerland.

OR

2 Write an essay on 'Public participation'.

- 3 Give the meaning of presidential system and explain its merits and demerits.

OR

- 3 Write an essay on, 'Two Party System'.
- 4 Give the meaning of public opinion and explain the determinants of its making.

OR

- 4 Write an essay on, 'Rules of Law'.
- 5 Write short notes on : (any two)
- (1) The challenges against Indian democracy
  - (2) The provisions for the independence of judiciary
  - (3) Fundamental rights
  - (4) Party less democracy.
